

รายงานผลการถอดบทเรียน
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

จัดทำโดย
สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ
กรมส่งเสริมการเกษตร

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องมีการบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อให้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และที่สำคัญเพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

การจัดทำรายงานผลการถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นกิจกรรมย่อยในการดำเนินโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๓ ของกรมส่งเสริมการเกษตรโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานการบริหารความรู้ในองค์กร เพื่อร่วมกันคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ และดำเนินการถอดองค์ความรู้ได้คัดเลือกนางธัญญลักษณ์ บุตตะโส เกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน สุวรรณภูมิ ศพก. เครือข่าย หมู่ ๕ ตำบลบางโหนด อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เป็นเป้าหมายในการถอดบทเรียนครั้งนี้ คณะกรรมการและคณะทำงานการบริหารความรู้ในองค์กรสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการได้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการถอดบทเรียน ศพก. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

คณะกรรมการและคณะทำงานการบริหารความรู้ในองค์กร
สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ
สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

หน้า

ประวัติความเป็นมา	๑
แรงจูงใจในการดำเนินการทำเกษตรปลอดภัย	๒
วิธีการดำเนินงาน	๓
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	๔
ปัญหาอุปสรรคและวิธีการแก้ไข	๙
ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม	๙
การขยายผลสู่เกษตรกรอื่น ๆ	๙
ผู้ถอดบทเรียน	๑๐

การถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๓
“การทำมะม่วงปลอดภัย”

ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน สุวรรณภูมิ
ศพก.เครือข่าย ตำบลบางโจลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

๑. ประวัติความเป็นมา

๑.๑ เกษตรกรต้นแบบ

นางธัญลักษณ์ บุตุตะโส เล่าว่าเดิมเมื่อ ๑๐ กว่าปีก่อน พื้นที่ตำบลบางโจลงเป็นพื้นที่ที่ทำเป็นบ่อเลี้ยงปลาขนาดใหญ่ แหล่งหนึ่งในอำเภอบางพลี และใช้พื้นที่หลังคันบ่อทำการเกษตรแบบผสมผสานมีทั้งผักสวนครัวที่เอาไว้บริโภคเองในครัวเรือน หากเหลือกินจึงจะนำมาขาย และไม้ผลที่อาศัยการดูแลที่ไม่ยุ่งยากมากนัก และให้ร่มเงาเช่นมะม่วง มะรุ้ม และกล้วยน้ำว้า ซึ่งพันธุ์มะม่วงที่นิยมปลูกส่วนใหญ่จะเป็นพันธุ์มะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ ๔ มะม่วงเขียวเสวย และมะม่วงทองดำ ผลผลิตที่ได้ส่วนใหญ่จะเป็นรอบฤดูกลาง และเป็นรายได้รองจากการเลี้ยงปลาที่ให้ผลผลิตเพียง ๑ ครั้ง/ปีเท่านั้น ซึ่งเดิมเกษตรกรจะต่างคนต่างปลูกต่างคนต่างขาย และแทบจะไม่ใช่สารเคมีเลย

ต่อมามะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ ๔ อำเภอบางพลีได้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายจากการนำไปประกวดในงานเกี่ยวกับการเกษตรต่างๆ ด้วยจุดเด่นที่มีรสชาติหวาน เปลือกบาง จึงทำให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

นางธัญลักษณ์ บุตตะโส เล่าต่ออีกว่า เดิมตนเองได้ทำอาชีพค้าขายเป็นหลักจึงทำให้มองเห็นช่องทางการตลาดจากการขายมะม่วงจากสวนตนเอง แต่การทำอาชีพค้าขายทำให้ไม่มีเวลามากพอที่จะมาดูแลสวนของตนเอง จึงทำให้หยุดอาชีพค้าขายแล้วหันมาทำสวนมะม่วงอย่างจริงจังเพื่อสะสมประสบการณ์ องค์ความรู้และเทคนิค เช่น การตัดแต่งกิ่ง การห่อผล การผลิตสารชีวภัณฑ์ การป้องกันศัตรูพืชโดยไม่ใช้สารเคมี เมื่อมีความรู้มากพอจึงเปิดสวนให้ความรู้แก่คนในพื้นที่ และนิสิต นักศึกษาฝึกงานรวมทั้งผู้สนใจทุกๆ ภาคส่วน

๑.๒ ลักษณะการทำเกษตรของสมาชิกกลุ่ม

กลุ่มมีเกษตรกร Smart Farmer ๑ ราย เกษตรกรเป็นสมาชิกของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) และเป็นกลุ่มแปลงใหญ่มะม่วงน้ำดอกไม้อำเภอบางพลี อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีเกษตรกรสมาชิกจำนวน ๓๐ ราย พื้นที่จำนวน ๑๒๐ ไร่ อยู่ในเขตพื้นที่ชั้นความเหมาะสมไม่เหมาะสม (N) มีแปลงย่อยจำนวน ๓๐ แปลง ผลผลิตรวมต่อปีจำนวน ๑,๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ต้นทุนการผลิตจำนวน ๕๖๔ บาทต่อไร่ มาตรฐานรับรองคุณภาพการผลิต GAP ผลผลิตที่ได้จำหน่ายห้างสรรพสินค้าในเครือ The Mall ขายออนไลน์ทางเพจ Facebook ลูกค้าทั้งในและนอกพื้นที่มารับซื้อถึงสวน

๒. แรงจูงใจในการดำเนินการทำเกษตรปลอดภัย

จากเดิมทำอาชีพค้าขาย จุดเปลี่ยนช่วงปลายปี ๒๕๕๙ ได้ดูวีทีอาร์ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ เกิดแรงบันดาลใจ และได้ปฏิญาณตนไว้ว่าจากนี้ไปจะกลับไปทำการเกษตรอย่างจริงจัง และจะนำความรู้และประสบการณ์ที่มีถ่ายทอดให้กับผู้อื่นตามความจริง ด้วยความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ในปี ๒๕๖๐ จึงได้เริ่มทำสวนสุวรรณภูมิ มีเป้าหมายในการทำมะม่วงให้ได้ผลผลิตที่ลูกค้าพอใจ เป็นสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสมุทรปราการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

๓. วิธีการดำเนินงานการทำมะม่วงปลอดภัย

๓.๑ การปลูก

- ปรับหน้าดินให้เรียบ สม่ำเสมอ
- ระยะปลูก ๕ x ๕ เมตร (ถ้าพื้นที่มีจำกัดระยะปลูกต้องไม่ต่ำกว่า ๔ x ๔ เมตร)
- รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอก และเชื้อราไตรโคเดอร์มา แล้วทิ้งไว้ ๗ - ๑๐ วัน
- หลังจากครบเวลา ๗ - ๑๐ วัน นำพันธุ์มะม่วงมาลงในหลุมปลูก

๓.๒ การดูแล

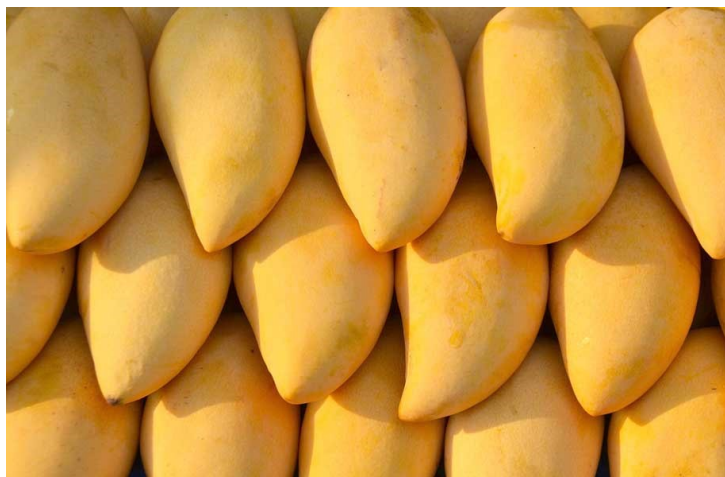
- ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมัก น้ำหมักจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรใช้สารชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช และกับดักแมลงวันผลไม้ พยายามใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด

- ก่อนให้ผลผลิตจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเคมี ควบคุมกับการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ โดยใส่ปุ๋ยหมัก น้ำหมักฮอร์โมน
- สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หมั่นสังเกตโรคและแมลงตามฤดูกาล และหาทางป้องกันกำจัด
- ตัดแต่งกิ่ง เพื่อให้ต้นมะม่วงมีแสงส่องถึง ลดการสะสมของโรคและแมลง ช่วยให้ต้นมะม่วงเตี้ย

ง่ายต่อการเก็บผล และห่อผล

๓.๓ การเก็บเกี่ยว

- ช่อดอกมีลักษณะคล้ายหัวไม้ขีด ช่อดอกตัวผู้จะยาวกว่าช่อดอกตัวเมีย แต่งช่อ ๑ ช่อไว้ช่อละ ๒ - ๓ ผล
- เมื่อผลมีขนาดเท่าไข่ไก่ ห่อผลด้วยถุงคาร์บอน เพื่อป้องกันแสงแดด ช่วยยืดอายุผล ให้มะม่วงมีผิวที่สวยงาม และลดการทำลายของแมลงศัตรูพืชที่จะมาสร้างความเสียหายแก่ผลมะม่วง
- ๗๕ - ๘๐ วัน นับจากวันที่ดอกบาน เริ่มเก็บผลผลิตได้

๓.๔ การตลาด

- ขายหน้าสวน ผ่านการประชาสัมพันธ์จากเพจ Facebookสวนมะม่วงธัญลักษณ์ - Thanyalux Mango, จากการประกวดผ่านเวทีต่างๆ, จากการบอกกันปากต่อปาก
- การขายหน้าสวนทำให้มีโอกาสได้พูดคุยกับลูกค้าโดยตรง พาชมสวนเพื่อให้ลูกค้าเห็นขั้นตอน และวิธีการจัดการของสวน เช่น การทำกองปุ๋ยหมัก การทำน้ำหมัก การวางกับดักแมลงวันผลไม้ ทำให้ลูกค้ามีความเชื่อมั่นในคุณภาพ และกลับมาซื้อซ้ำ

๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๔.๑ การลดต้นทุนการผลิต จาก ๕๖๔ บาทต่อไร่เป็น ๕๐๘ บาทต่อไร่ (ร้อยละ ๑๐) มีวิธีลดต้นทุนดังนี้

- ทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ภายในแปลงโดยการถ่ายทอดความรู้ วิธีการผลิต การนำไปใช้ให้ถูกต้องตามช่วงอายุและความต้องการของพืช

- การลงแขกกำจัดวัชพืช ห่อผล ตัดแต่งกิ่ง หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ต้องใช้แรงงานจำนวนมากเนื่องจากพื้นที่ตำบลบางโหลง เป็นเขตที่มีการทำโรงงานต่างๆ จำนวนมาก ทำให้ขาดแคลนแรงงานรับจ้างและมีราคาสูง การลงแขกช่วยกันจึงทำให้ลดแรงงานได้มาก

๔.๒ การเพิ่มผลผลิตจาก ๑,๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๑,๖๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ (ร้อยละ ๑๐) มีวิธีเพิ่มผลผลิตดังนี้

- นำหมักฮอร์โมนน้ำมะพร้าวดำเนินการโดยกลุ่มร่วมมือกันทำและแบ่งกันไปใช้ โดยได้รับการสนับสนุนถังหมักจากสถานีพัฒนาที่ดิน และน้ำมะพร้าวเป็นวัสดุเหลือใช้จากตลาดสด

- ชนโรงและผึ้ง ได้รับการสนับสนุนและการอบรมให้ความรู้ เพื่อสร้างแปลงทดลอง ๓ จุดๆ ละ ๕ ไร่ เพื่อใช้ประโยชน์จากชนโรง และผึ้งในการช่วยผสมเกสรมะม่วง ให้มีอัตราการติดลูกเพิ่มมากขึ้น

- การตัดแต่งกิ่ง เพื่อให้ต้นมะม่วงมีแสงส่อง ลดการสะสมของโรคและแมลง ช่วยให้มีมะม่วงเตี้ยง่ายต่อการห่อผลและเก็บผล

- การห่อผลเพื่อให้ผลมะม่วงมีผิวที่สวยงาม ลดการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชที่จะมาสร้างความเสียหายแก่ผลมะม่วง

- การป้องกันและกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช โดยใช้สารชีวภัณฑ์ กับดักแมลงวันผลไม้ ทั้งในระยะก่อนออกดอก ระยะออกดอก และระยะติดผล เช่น การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันกำจัดเชื้อราโรคพืช การใช้สารเมทิลยูจินอลล่อแมลงวันผลไม้

๔.๓ พัฒนาคุณภาพผลผลิต

- ได้รับมาตรฐานสินค้า GAP
- ได้รับตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
- ระบบการตรวจสอบย้อนกลับโดยการจัดทำ QR code

๔.๔ พัฒนาด้านการตลาด

- สร้างจุดเด่นของสินค้าด้วยสภาพภูมิประเทศ เป็นพื้นที่น้ำกร่อยที่เกิดจากน้ำทะเลและน้ำจืดมารวมกันเรียกว่า ดินสามน้ำ

- การขายผลสุกในตลาดที่มีกำลังซื้อสูง ทำให้ได้ราคาดีได้กำไรสูง และสร้างเครือข่ายไปยังกลุ่มลูกค้าได้ง่ายขึ้น ซึ่งช่องทางการขายผลสุกที่วางไว้ ได้แก่ ฟาร์มซ้อป ตลาดออนไลน์ ตลาดท้องถิ่น ห้างสรรพสินค้า ออกโรงงานอีเวนท์ต่างๆ เป็นต้น

- ผลดิบจะขายในตลาดท้องถิ่นหรือขายแบบเหมาสวน

๔.๕ ประสานและสร้างความเข้าใจกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

- โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ สถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัดสมุทรปราการ

- ร่วมวิจัยกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

๔.๖ การจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายมะม่วงน้ำดอกไม้

รายการ	ปี 2562 1 เม.ย. 62 - 31 มี.ค. 63		ปี 2561 1 เม.ย. 62 - มี.ค. 62		ปี 2560 1 เม.ย. 60 - 31 มี.ค. 61	
	หน่วย	บาท	หน่วย	บาท	หน่วย	บาท
รายได้						
ขายมะม่วง		650,000.00		750,000.00		300,000.00
รวมรายได้		650,000.00		750,000.00		300,000.00
หัก ต้นทุนค่าใช้จ่าย						
- เครื่องตัดหญ้า					1 คัน	2,200.00
- ค่าปุ๋ยชีวภาพ	150 กก.	15,000.00	120 กก.	12,000.00		
- ค่าปุ๋ยเคมี	130 กิโลกรัม	3,900.00				
- ค่าปุ๋ยคอก	7 ชูต	1,344.00	8 ชูต	1,536.00	4 ชูต	4,800.00
- ค่าหัวเชื้อชีวภัณฑ์		894.00				1,788.00
- ค่าหัวเชื้อชีวภัณฑ์	40 ซึ้ง	1,000.00	40 ซึ้ง	1,000.00	40 ซึ้ง	1,000.00
- ค่าหัวเชื้อชีวภัณฑ์					40 ซึ้ง	1,000.00
- ค่าปุ๋ยเคมี (รวม)		1,300.00		1,600.00		1,600.00
- ค่าปุ๋ยคอก		6,000.00		8,000.00		
- ค่าตัดหญ้า (รวมค่ารถตัดหญ้า)		3,000.00		2,000.00		
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ (ชุดขยายเมล็ดพันธุ์)		3,750.00		5,000.00		
- ค่าวัสดุอุปกรณ์ (สารกำจัดแมลง)				4,200.00		12,600.00
- ค่าแรงงาน	2 คน	120,000.00	2 คน	120,000.00	2 คน	120,000.00
- ค่ารถจักรยานยนต์ (รวมค่าซ่อมแซม)		440.00		440.00		440.00
รวมต้นทุนค่าใช้จ่าย		157,128.00		157,564.00		35,640.00
กำไรสุทธิ		492,872.00		592,436.00		264,360.00
ต้นทุนไร่		26,188.00		26,260.67		5,940.00
ผลต่อต้นทุนไร่		82,145.33		98,739.33		44,060.00

หมายเหตุ: ต้นทุนไร่สูงไปจากนี้
เนื่องจากใช้เงิน
ปีละ 2,200.00 บาท
ปีละ 2,200.00 บาท

๔.๗ การลดความเสี่ยงจากการผลิตสินค้าเชิงเดี่ยว ทำกิจกรรมเพื่อลดความเสี่ยงการผลิตสินค้าเชิงเดี่ยว โดยการทำการเกษตรแบบผสมผสาน เช่น การเลี้ยงปลา ปลูกผักสวนครัว การปลูกพืชใช้น้ำน้อยในฤดูแล้ง เป็นต้น

๔.๘ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้

- การห่อมะม่วงด้วยถุงที่มีสีต่างกัน ส่งผลให้มะม่วงมีความแตกต่างกัน

- การติดป้ายเพื่อทำสัญลักษณ์ที่ช่อดอก ทำให้มีความแม่นยำมากขึ้น

- สร้างแบรนด์ของตัวเอง

๕. ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ไข

๕.๑ สภาพอากาศ ได้แก่ ฝนแล้งทำให้ผลมะม่วงมีขนาดเล็ก แก้ไขโดยปรับเปลี่ยนปฏิทินการปลูกตามสถานการณ์

๕.๒ โรคและแมลงศัตรูพืช แก้ไขโดยการหมั่นสำรวจแปลง และใช้สารชีวภัณฑ์ ฮอโมนิโมนต่างๆ ในการป้องกันอย่างสม่ำเสมอ

๕.๓ ปัญหาสุขภาพ แก้ไขโดยให้ลูกชายเข้ามามีช่วยในการทำการเกษตร

๖. ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

๖.๑ ประโยชน์ต่อเกษตรกร

- สุขภาพกายดี และสุขภาพจิตดี
- สามารถจัดการเวลาของตนเองได้
- มีรายได้เพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพสามารถจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลภายนอก
- มีความภาคภูมิใจ

๖.๒ ประโยชน์ต่อชุมชน

- เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน
- มีองค์ความรู้และมีนวัตกรรมในด้านการผลิตสินค้าเกษตรที่สามารถถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในชุมชน

๖.๓ ประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม

- ลดการใช้สารเคมีทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น มีความอุดมสมบูรณ์

๗. การขยายผลสู่เกษตรกรอื่นๆ

มีการเชื่อมโยงกระบวนการทำงานของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยเป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตสินค้าเกษตร ศูนย์กลางการบริการและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกรในชุมชน ตั้งแต่การผลิต การบริหารจัดการ และการตลาด นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ เช่น ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)

๘. ผู้ถอดบทเรียน

คณะกรรมการการและคณะทำงานการบริหารความรู้ในองค์กร ประกอบด้วย

๑. นายมงคล คงสุข	เกษตรจังหวัดสมุทรปราการ
๒. นายศักดิ์ดา พรหมหา	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
๓. นางสาวแจ่มจันทร์ ทองภิรมย์	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
๔. นายพินิจ จันทร์พรมดี	หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
๕. นางนงลักษณ์ งามแสงสิริทรัพย์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
๖. นายศักดิ์สิทธิ์ ศรีวิชัย	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ (CKO)
๗. นายสุเมธ พัวพัท	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๘. นางสาวสุภาพร พงษ์โพธิ์เจริญ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๙. นางสาวแสงเดือน พงษาชัย	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๑๐. นายกิตติพงศ์ พูลผล	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๑๑. นายนพกาญจน์ สกกลสนธิเศรษฐ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๑๒. นางสาวชมพูนุท กิจแก้ว	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๑๓. นางสาวเมธาพร ขจรศรีวีรวงศ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๑๔. นางสาววารภรณ์ ปิ่นเพชร	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๕. นางสาวเมธินี เพียงอภิชาติ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรปราการ
๑๖. นางสาวมณวิภา เพ็ชรักษ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
สำนักงานเกษตรอำเภอบางพลี
๑๗. นายธนภัทร ตะพานทอง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอพระประแดง
๑๘. นายอภิชาติ สุขเจริญคณา	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอพระสมุทรเจดีย์
๑๙. นายมนัส หนูด้วง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอบางเสาธง
๒๐. นายนฤเบศ มีเหลือ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
สำนักงานเกษตรอำเภอบางบ่อ

ภาพกิจกรรมการถอดบทเรียน ศพก.

หัวข้อเรื่อง การทำมะม่วงปลอดภัย

จากนางธัญลักษณ์ บุตตะโส เกษตรกรต้นแบบของศูนย์เครือข่าย ศพก. อำเภอบางพลี

ณ ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน สุวรรณภูมิ

หมู่ ๕ ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

